

Fakulteten för
Lärande och Samhälle
Intuitionen för idrottsvetenskap

Självständigt arbete i fördjupningsämnet (Idrott och lärande)

15 högskolepoäng, grundnivå

Könsnormer i undervisningen i idrott och hälsa

Gender norms in physical education and health

**Annie Jönsson
Alva Elvenes**

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i årskurs 7–9
(240 hp)
Självständigt arbete på grundnivå 15 hp
Slutseminarium: 2026–01–14

Examinator: Marie Larneby
Handledare: Maria Howding

Förord

Att studera hur könsnormer skapas och upprätthålls i undervisningen i idrott och hälsa har varit både intressant och givande, särskilt i relation till våra egna erfarenheter kring dessa könsnormer och i undervisningen av idrott och hälsa. I vår framtida yrkesprofession som lärare anser vi att det är väsentligt att vara medvetna om hur könsnormer skapas och upprätthålls. Genom att studera detta område inom ramen för ämnet idrott och hälsa hoppas vi på att kunna i framtiden göra medvetna didaktiska val med hänsyn till könsnormer.

Arbetsfördelning i kunskapsöversikten har varit att gemensamt söka och välja ut vetenskapliga artiklar. Därefter delades sammanställningen av artiklarna individuellt mellan oss för att resultatavsnittet skulle fördelas jämnt. Annie sammanställde resultatet från Alsarve et al. (2007), Forestier och Larsson (2017), Öqvist (2009), Kettley-Linsell et al. (2024) och Gerdin (2016). Alva sammanställde resultatet från följande artiklar: Larsson et al. (2009), Zaravigka och Pantazis (2012), Metcalfe (2018), Constantinou et al. (2009), Fagrell et al. (2012) och Larsson et al. (2007). Annie ansvarade för metodavsnittet, med undantag för sökprocessen som Alva skrev. Alva ansvarade för att skriva avsnittet om vidare konsekvenser för yrkesprofessionen samt förordet och abstraktet, medan Annie ansvarade för att skriva avsnittet om vidare forskning. Inledningen, diskussionen och slutsatsen skrevs gemensamt. Hela kunskapsöversikten har vi analyserat och korrigerat tillsammans under hela processen.

I denna kunskapsöversikt har vi använt AI under arbetsprocessen enligt Malmö universitets (2025) riktlinjer. Dels genom att bolla idéer om synonymer för att få en bättre akademisk text. Vidare användes AI för att förklara i mindre strukturerad text om vad de vetenskapliga studierna handlade om för att få en bättre förståelse för att sedan läsa studierna. Alltså har AI-verktyg används som ett stöd medan arbetet i form av söka, läsa, skriva och kritiskt granska har gjorts självständigt av oss.

Avslutningsvis vill vi tacka vår handledare Maria Howding och examinator Marie Larneby för givande diskussioner om vårt ämne och värdefull feedback till vår kunskapsöversikt.

Abstract

Denna kunskapsöversikt syftar till att undersöka hur könsnormer skapas och upprätthålls i undervisningen i ämnet idrott och hälsa. Genom att analysera hur könsnormer framträder i undervisningen i idrott och hälsa ges utrymmet att problematisera lärares didaktiska val i sin undervisning. Frågeställningar som har formulerats för att undersöka kunskapsöversiktens syfte är: *Hur skapar och upprätthåller lärare och elever könsnormer i undervisningen i idrott och hälsa?* och *Hur skapas och upprätthålls könsnormer genom lärares didaktiska val i undervisning i idrott och hälsa?*

Systematisk informationssökning genomfördes i databaserna SwePub, ERIC och SportDiscus med begränsningarna peer-review, tidskriftsartikel samt årtalen 2010–2025 för att identifiera artiklar med relevans för vår studie. Till kunskapsöversikten valdes tio vetenskapliga artiklar och en doktorsavhandling. Resultatet av vår studie visar att elever och lärare skapar och upprätthåller könsnormer. Dels via uppfattningar om könsnormer och dels genom beteenden kopplat till könsnormer i undervisningen i idrott och hälsa. Eleverna och lärarna följer aktivt könsnormer men även passivt genom att inte utmana dem. Resultatet synliggör lärarens utmärkande roll för möjligheten att utmana dessa könsnormer, men resultatet visar också att lärarna inte upplever sig ha verktyg eller metoder för att möjliggöra detta i praktiken. Avslutningsvis pekar resultaten på begränsningar i lärarnas didaktiska val som gör att undervisningen inte är utformad på lika villkor och möjligheter oberoende av kön, vilket går emot den svenska skolans värdegrund. Vidare forskning rekommenderas för att hitta och belysa metoder och verktyg för lärarna att använda sig av i sin undervisning i idrott och hälsa som utmanar könsnormer.

Nyckelord: *Didaktiska val, elevperspektiv, idrott och hälsa, könsnormer, lärarperspektiv och skapande och upprätthållande av könsnormer.*

Innehållsförteckning

Förord.....	1
Abstract.....	2
Inledning.....	4
Syfte och frågeställningar.....	6
Begreppslista.....	7
Metod.....	9
Systematisk informationssökning.....	9
Databaser och sökord.....	10
Urval.....	10
Lärarens uppfattning om könsnormer i undervisning.....	13
Elevers uppfattning om könsnormer i undervisning.....	15
Didaktiska val och dess påverkan på könsnormer i idrott och hälsa.....	20
Diskussion.....	24
Metoddiskussion.....	24
Hur skapar och upprätthåller lärare och elever könsnormer i undervisningen i idrott och hälsa?.....	25
Hur skapas och upprätthålls könsnormer genom didaktiska val i undervisning i idrott och hälsa?.....	27
Konsekvenser för yrkesprofessionen.....	29
Slutsats.....	30
Vidare forskning.....	32
Referenser.....	33
Bilaga.....	36
Sökprocess.....	36

Inledning

I denna kunskapsöversikt undersöks hur könsnormer skapas och upprätthålls i undervisningen i ämnet idrott och hälsa (IDH). Begreppet kön kan ha flera betydelser och tenderar att ofta användas som en biologisk definition. Denna definition innebär en indelning grundad på biologiska principer och delas traditionellt in i en binär uppdelning mellan kvinna och man (1177, 2023). Detta synsätt kan ses som förlegat, då det inte tar hänsyn till alternativa könsidentiteter, könsuttryck och det socialt konstruerade könet (föreställningar om kvinnligt och manligt skapat av samhället). Enligt UMO (2023) är könsnormer de förväntningar och oskrivna regler som finns kring hur en individ förväntas vara och bete sig utifrån sitt biologiska kön. Vårt synsätt på kön utgår ifrån ett socialkonstruktivistiskt perspektiv, däremot behövde vi använda en binär och biologisk terminologi när vi diskuterar kön och könsnormer.

Undervisningen i IDH omfattar inte enbart fysisk aktivitet utan inkluderar bland annat även normer och föreställningar om kroppen. I det centrala innehållet för årskurs 7–9 i IDH (Skolverket, 2022, s. 51) beskrivs det hur undervisning ska synliggöra normer inom olika rörelsekulturer och hur detta påverkar individers möjligheter till deltagande. Det indikerar exempelvis att könsnormer är en del av ämnets praktiker och intentioner. I en avhandling om idrottens bakgrund beskriver Olofsson hur idrott historiskt sett har varit något som “har skapats av män för män” (1989, s. 182). Vidare hävdar Olofsson däremot att idrotten inte är en mansrörelse utan en folkrörelse där män styr och kontrollerar det idrottsliga idealet (s. 182). Därav är det maskulina beteendet norm (s. 183). Larsson diskuterar könsmönster inom idrotten som grundas på könsnormer (2018, s. 3), specifikt traditionella könsnormer. Detta är föreställningar såsom att pojkar presterar bättre än flickor och att pojkar är mer tävlingsinriktade medan flickor idrottar mer på grund av sociala anledningar (2018, s. 13). Fortsättningsvis lyfter författaren föreställningar om mansidrotter som bygger på aggressivitet, macho-kultur och fysik medan kvinnoidrotten bygger på omsorg och estetik (s. 8). Trots en mer jämställd utveckling visar en granskning av Skolinspektionen (2018, s. 48) att IDH fortfarande tenderar att upprätthålla könsnormer. Under deras skolbesök visade det sig att aktiva pojkar är den grupp som gynnas av den rådande undervisningen i IDH, medan icke-aktiva pojkar och flickor är de

grupper som generellt missgynnas. Skolinspektionen vidare hävdar att i IDH behövs både innehållet och de allmändidaktiska kvaliteterna i undervisningen granskas och ses över. I en rapport kring att utveckla kunskap om pojkars och flickors villkor och resultat i IDH av Skolverket (2010, s. 23) beskrivs det att tidigare forskning om kön i IDH visar på att lärare har för få didaktiska hjälpmedel för att bearbeta problematik relaterat till könsnormer i IDH. De hävdar även att möjligheterna till likvärdig undervisning oavsett kön blir minimal.

Under vår VFU observerade vi hur könsnormer ständigt var närvarande i undervisningen och hur det påverkade eleverna. Till exempel noterade vi hur flickor som följde dessa könsnormer påverkades positivt i deltagande och inflytande i feminint kodade aktiviteter såsom dans, där det finns en norm om att flickor förväntas vara kunniga. I dessa aktiviteter missgynnades ofta de stereotypa pojkar exempelvis genom att de inte ansågs tillräckligt kunniga. Tvärtom var det för flickor i maskulint kodade aktiviteter såsom bollsporter. Vi noterade även att elever som utmanade könsnormer kunde både påverkas positivt och negativt. Exempelvis kunde pojkar som utmanade könsnormer, till exempel genom att ha en negativ inställning till deltagande i maskulina aktiviteter, påverkas mer positivt i feminina aktiviteter men mer negativt i maskulina aktiviteter. Vi såg alltså en komplex problematik som sträcker sig utanför endast könsskillnader och där normer kring kön verkar ha betydelse för elevers möjlighet till lärande i IDH liksom lärares didaktiska val i undervisningen. I en rapport problematiserar Skolverket att lärare som enbart utgår från binärt kön riskerar att missa hur normer påverkar och särskilt hur de påverkar de elever som inte uppfyller dem (2010, s. 24). Därav har vi valt att fokusera på könsnormer och inte enbart binärt kön i vår kunskapsöversikt.

Enligt Skolverket (2022, s. 6) handlar skolans uppdrag och värdegrund bland annat om att medvetet och aktivt främja elevernas lika möjligheter och rättigheter oberoende av könstillhörighet samt ett ansvar för att motverka könsnormer som begränsar elevernas val, utveckling och lärande (Skolverket, 2022, s. 6).

Syfte och frågeställningar

Syftet med denna kunskapsöversikt är att undersöka hur könsnormer skapas och upprätthålls i undervisningen i ämnet idrott och hälsa. Genom att analysera hur dessa könsnormer framträder kan vi problematisera lärares didaktiska val i sin undervisning. Resultaten kan bidra till lärares ökade medvetenhet kring könsnormer samt hur deras didaktiska val av innehåll, organisering och tillvägagångssätt kan påverka dessa.

För att uppnå syftet med kunskapsöversikten avser vi besvara följande frågeställningar:

1. Hur skapar och upprätthåller lärare och elever könsnormer i undervisningen i idrott och hälsa?
2. Hur skapas och upprätthålls könsnormer genom lärares didaktiska val i undervisning i idrott och hälsa?

Begreppslista

Könsnormer: “Normer och förväntningar som kvinnor och män i allmänhet följer inom ramen för det som definierar ett visst samhälle, en viss kultur och gemenskap vid ett visst tillfälle” (European Institute for Gender Equality, 2016).

Queerteori: “Grundar sig i idéer om ifrågasätta normer kring kön och sexualitet och granska hur det hänger samman med makt och inflytande” (RFSL, 2025).

Habitus: Bourdieus begrepp habitus är ett ramverk för att beskriva individuella tankar och beteende formas av sociala strukturer särskilt inom kön, etnicitet och klass (Howson, 2021).

Heteronormativitet: ”Heteronormen är en samverkan av olika normer kopplat till kön och sexualitet. Enligt heteronormen är människor antingen tjej/kvinna eller kille/man och ingenting annat. Kvinnor ska vara feminina och män ska vara maskulina. Alla förväntas vara heterosexuella. Att följa normen ger dessutom ekonomiska, politiska och sociala fördelar. Att bryta mot heteronormen kan resultera i bestraffning i form av allt från tystnad till våld.” (RFSL, 2025).

Genus: ”Begreppet genus används för att urskilja vad som formar kvinnors och mäns sociala beteende. Genus handlar därför om könsroller och betraktar dem som en kulturell och social konstruktion. Det handlar till exempel om hur vi hela tiden skapar normer för manligt och kvinnligt i vår vardag genom kroppsspråk, val av kläder, yrken, intressen och så vidare.” (Hägerland, 2018).

Icke-binär: “En person vars könsidentitet inte är kvinna eller man. Däremot betyder ickebinär inte samma sak för alla som definierar sig som det: en del känner sig som både tjej och kille, andra att man befinner sig mellan de två kategorierna. Många ickebinära är inget kön. En del ickebinära har könsdysfori och behov att ändra kroppen med hormoner

och/eller kirurgi. Vissa använder ickebinär som ett paraplybegrepp för olika könsidentiteter som inte följer tvåkönsnormen.” (RFSL, 2025).

Metod

Systematisk informationssökning

Metoden för denna undersökning var en systematisk informationssökning. Bryman (2016) beskriver systematisk informationssökning som en metod som sammanställer vetenskaplig forskning där metoden vilar på en objektiv grund. Sammanställningen av forskningen är omfattande och urvalet baseras på en granskning som är systematisk och inte slumpmässig. Metoden anses tillförlitlig och baseras på att processen är transparent, replikerbar och vetenskaplig (2016, s. 99). Kritik mot metoden handlar om att objektiviteten i undersökningen ifrågasätts och att metoden kräver tolkning, subjektiva val och tyst kunskap hos den som gör granskningen, vilket kan ha påverkan på resultatet. Vi har i vår undersökning hela tiden varit medvetna om detta och därför noggrant följt stegen i processen för systematisk informationssökning beskriven av Bryman (2016, s. 103).

Processen inkluderar följande steg: *definiera*, *söka*, *bedöma*, *värdera* och *extrahera resultat*. Med *definiera* avser Bryman på att arbetet inleds med ett syfte och att definiera urvalskriterier. Med *söka* skriver Bryman att det krävs att granskaren söker relevanta studier som omfattar undersökningens syfte. Utifrån vår undersökning användes sökord för att hitta studier som besvarade vårt syfte och frågeställningar. Studier som inte var relevanta till syftet valdes bort. Till exempel studier som behandlade genusfrågor generellt eller i andra kontexter än skolämnet IDH. Vid sökning får en ofta fram ett stort antal studier som ska bedömas utifrån lämplighet. Detta gjordes genom att vi överskådligt läste rubrikerna för att sortera studierna. I en undersökning krävs förmågan att värdera studierna utifrån uppsatta kriterier och vad som anses vara relevant. Vi utgick från kursens uppsatta kriterier och sedan våra egna kriterier för att sedan värdera dem så att studierna passade vårt syfte. *Extrahera resultat* betyder att redovisa när studierna exempelvis hittades, hur stort urvalet var och platsen, vilket redogörs för i bilaga ett. Slutligen redogörs resultatet av studierna (Bryman, 2016, s. 99–102), vilket återges i denna studiens resultatavsnitt.

Databaser och sökord

I steget att *söka* (Bryman, 2016, s. 99) i den systematiska informationsprocessen så var sökord och val av databaser väsentliga. Vi använde databaserna Swepub, Eric (EBSCO) och SPORTDiscus (EBSCO). EBSCO är en global leverantör som erbjuder forskningsdatabaser och tidskrifter för akademiska och andra institutioner.

Vi började att söka i databasen Swepub för att i första hand hitta forskning som är publicerad vid svenska lärosäten. Vidare sökte vi i databasen Eric (EBSCO) för att bredda vår sökning. Denna databas innehåller internationell forskning om didaktik och ämnesdidaktik. Dessutom användes sportdiscus (EBSCO) då denna innehåller forskning inom det idrottsvetenskapliga fältet. I våra sökningar har vi använt följande sökord: *Physical education, gender, norms, influence, secondary school, transgender and non-binary, experiences, participation, PE, Girls and boy, Girls and boys, gender-roll, perceptions, equality, student, sex, swedish.*

Urval

I den systematiska informationsprocessen utgick vi från kursens uppsatta kriterier som skulle ligga till grund för vårt urval av studier. Kursens kriterier var att studierna skulle vara vetenskapliga artiklar eller doktorsavhandlingar, peer-reviewed (kritiskt granskade av experter) och av relevans för ämnet IDH. Vidare så hade vi semi-kriterier som var kriterier vi själva satte upp som vi skulle sträva efter men som inte var nödvändiga. Dessa var att forskningen inte skulle vara äldre än 15 år gamla samt att det skulle utgå från forskning utifrån svenska skolan. Inom de internationella sökresultaten valde vi forskning från länder som vi uppfattar har könsnormer som liknar Sveriges. Vi valde att därav utgå från vad som ofta benämns som "västerländska länder" med "västerländsk kultur". Begreppet "västerländsk kultur" är brett och emellanåt svår definierat. Vi tolkar detta begrepp som ett kulturellt utbyte mellan länder som delar grundläggande värderingar om exempelvis demokrati och mänskliga rättigheter. Avgränsningen till 15 år, dvs studier som inte är gjorda före 2010 gjordes då vi ville hitta forskning som hade så aktuella utgångspunkter och resultat kring könsnormer som möjligt. Vi valde denna avgränsning baserat på när en stor del av relevant forskning som vi fann var gjord.

Validiteten i studien är beroende av de kriterier vi valt och redovisat ovan. Vi har försökt vara så transparenta som möjligt med de valda semi-kriterierna och i vilken utsträckning vi kunnat använda dem för att studien ska vara replikerbar. Med validitet menas att det som är avsett att mätas verkligen mäts (Bryman, 2016, s. 158) medan reliabilitet är hur konsekvent resultatet är (2016, s. 157).

Bortsett från våra tidigare nämnda kriterier så valdes studier bort av andra anledningar. Dels valdes de bort för att de inte var studier i en kontext för skolämnet IDH, utan idrott i föreningsliv eller som fritidssysselsättning. Dels var det även internationella studier från icke-västerländska studier som valdes bort för att resultatet möjligen skulle kunna appliceras på svenska skolans värdegrund.

Sökprocess

Alla studier valdes då de har en tydlig koppling till könsnormer i skolämnet idrott och hälsa och studierna utgår från ett normkritiskt och genusperspektiv som är relevant för skolans jämställdhetsuppdrag.

Den första sökningen i SwePub gjordes för att se om det fanns några vetenskapliga artiklar kopplat till könsnormer inom undervisningen i ämnet IDH, och därför valdes sökorden: physical education AND gender AND norms. Sökningen gav 17 träffar varav en artikel på sökplats ett av Forestier och Larsson (2017) valdes. Andra sökningen i Swepub gjordes med sökorden: physical education AND gender AND norms. Sökorden gav 17 träffar och den vetenskapliga artikeln på sökplats tre av Alsarve et al. (2017) valdes. Till tredje sökningen användes sökorden: Physical education AND gender AND influence AND secondary school. Denna sökning gav tre träffar och den vetenskapliga artikeln på sökplats ett av Gerdin (2016) valdes. I den fjärde sökningen på SwePub användes sökorden: PE AND Girls and boys. Sökningen gav 30 träffar varav Larssons et al. (2009) vetenskapliga artikel valdes som låg på sökplats ett. Alla ovanstående sökningar begränsades med peer-review och tidskriftsartikel, och artiklarna valdes utifrån deras titlar och abstrakt som mötte vårt syfte. Till den sjätte sökningen användes sökorden: Sex AND influence AND pe och dessa sökord gav 5 träffar och på sökplats 3 låg doktorsavhandlingen av Gerdin (2014) som valdes bort. Till den sjunde sökningen användes sökorden: "skola genus" och sökningen gav 10 träffar och Öqvist

(2009) valdes som hade sökplats 10. I den åttonde sökningen på SwePub valdes sökorden: "idrott och genus" och sökningen begränsades med peer-review och tidskriftsartiklar. Dessa sökorden gav 15 träffar på SwePub och på sökplats 3 låg den vetenskapliga artikeln av Larsson et al. (2007) som valdes.

I ERIC söktes vetenskapliga artiklar för att möta kunskapsöversiktens syfte. Den första sökningen i ERIC gjordes med sökorden: Transgender and non-binary AND experiences AND physical education och begränsades med peer-review. Denna sökning gav två träffar och den vetenskapliga artikeln på sökplats ett av Kettley-Linsell et al. (2024) valdes. Till den andra sökningen i ERIC användes sökorden: physical education AND gender AND secondary school AND participation AND norms och begränsades med peer-review. Dessa sökorden gav tre träffar och på sökplats tre valdes Metcalfe (2018). Den tredje sökningen valde sökorden: Gender Role AND participation AND physical Education och sökningen begränsades med peer-review och Academic journal. Dessa sökorden gav 9 träffar men ingen av träffarna valdes ut till vår kunskapsöversikt eftersom vi ville ha ett övertag på studier utifrån en svensk kontext. Med samma begränsningar och under samma förhållande valdes den fjärde sökningen bort med sökorden: physical education AND gender AND Participation AND influence, eftersom artiklarnas titlar och abstrakt inte berörde könsnormer i tillräcklig utsträckning. Till den femte sökningen på ERIC valdes sökorden: gender AND physical education AND swedish och var begränsat med peer-review. Denna sökning gav 22 träffar och på sökplats 16 valdes den vetenskapliga artikeln av Fagrell et al. (2012).

I sökmotorn SportDiscus gjordes två sökningar för att se om det fanns några ytterligare vetenskapliga artiklar om könsnormer i undervisning av ämnet idrott som inte hittades i de andra sökmotorerna. Första sökningen på SportDiscus valdes sökorden: physical education AND gender-role AND perception. Denna sökning gav 13 träffar och den vetenskapliga artikeln av Constantinou et al. (2009) valdes ut som låg på sökplats två. Till den andra sökningen användes sökorden: Equality AND physical education AND gender AND student och dessa sökord gav 59 träffar och Zaravigka och Pantazis (2012) vetenskapliga artikel valdes ut som låg på sökplats 21. Till båda sökningarna i SportDiscus användes begränsningen av peer-review.

Resultat

I detta avsnittet redovisas resultaten från samtliga studier. Studierna har kategoriserats i teman som hjälpte att besvara frågeställningarna. De tre teman som identifierades var; 1) *Lärares uppfattning om könsnormer i undervisningen* och 2) *Elevers uppfattning om könsnormer i undervisningen* och 3) *Didaktiska val och dess påverkan på könsnormer i idrott och hälsa*. I det första temat har vi samlat studier som handlar om lärares uppfattningar utifrån vår första forskningsfråga. I det andra temat har vi samlat studier som har fokus på elevers uppfattningar, också utifrån den första forskningsfrågan. I det tredje temat har vi samlat studier som handlar om lärares didaktiska val av undervisningen. De redovisas var för sig under rubrikerna nedan.

Lärares uppfattning om könsnormer i undervisning

Alsarve et al. publicerade en vetenskaplig studie 2017 som heter *Idrottsundervisning och maskulinitetens hegemoni: Genus och inflytande i gymnasieskolans ämne "Idrott och hälsa"*. Studien undersökte hur innebörden av kön skapas dels i undervisningen, dels genom lärarens perception om jämställdhet. Vidare undersökte de vad som kännetecknar föreställningarna och hur de förhåller sig till läroplanen för grundskolan från 2011 (s. 199). Författarnas syfte var att lyfta och belysa hur faktorer som kön och makt påverkar hur rättvist utfallet blir i undervisningen i IDH (s. 199). Metoden för deras arbete bestod av både observationer av undervisningen samt intervjuer med lärare (s. 199). Intervjuerna var semistrukturerade där urvalet bestod av sex behöriga gymnasielärare i IDH (s. 206). Urvalet till studien bestod av två olika gymnasieskolor (s. 207). Det teoretiska ramverket för studien bestod av Marion Young och Raewyn Cornell teori om kön och hegemonisk maskulinitet (s. 197). Resultatet i artikeln visade att lärarna ofta resonerade utifrån föreställningar om att flickor generellt är bättre på dans och att pojkar är bättre på bollsporter med undantag för enstaka lärare som hade en neutral föreställning (s. 207–208). Resultatet visade även på att tävlingsformer/logiker gjorde att pojkar dominerade i bollsporter där flickorna därmed marginaliserades samt att lärare upplevde tävlingsmoment motiverar elever (s. 208, 210). Det motiverar eleverna olika beroende på aktivitetens maskulina och feminina drag. Lärarna upplevde också att det var svårt att

motverka stereotyper och valde att "inte se kön" (s. 210). Författarna fann att pojkarna tog mer plats och var mer högljudda, tävlingsinriktade och initiativtagande medan flickorna tog mindre plats och var pliktrogna. När pojkarna var i minoritet kunde detta däremot ändras (s. 211). Jargongen hos pojkarna var hårdare och med tävlingsinriktad medan jargongen hos flickorna var mjukare och positivare. Pojkarna var även mer testande medan flickorna följde reglerna (s. 212). Vidare tog pojkarna avstånd på olika sätt från feminina aktiviteter såsom dans (s. 213). Fortsättningsvis diskuterar författarna hur "kön" konstant reproduceras i både aktiviteter och utanför aktiviteterna. Deras slutsats var dels att det fanns en omfattande perception om uppdelning med pojkar och flickor och hierarkier mellan olika maskuliniteter. De drog även slutsatsen om att makt och "kön" är något som sker i en situation, samt att moment i IDH som är prestation- och tävlingsbaserade gynnar pojkar och missgynnar flickor. Således bidrar det till en orättvis undervisning. Avslutningsvis visade studien att lärare anser att det är didaktiskt svårt att arbeta mot könsstereotyper (s. 216).

Larsson et al. (2009) undersökning *Queering physical education. Between benevolence towards girls and a tribute to masculinity* utgick från att granska heteronormativa praktiker och diskurser inom idrottsundervisningen samt att undersöka hur dessa skulle kunna förändras (s. 1). Urvalet bestod av fyra olika skolor i Stockholmsområdet med olika socioekonomiska och mångkulturella sammansättningar. Idrottsundervisningen följdes under en termin i fyra klasser på högstadiet. Observationerna skedde i allt från dans till bollspel och konditionsövningar (s. 5). Metoden till undersökningen var semistrukturerade intervjuer med idrottslärarna, med Foucauldiansk diskursteori och Butlers queerteori applicerade på idrott och hälsa som det teoretiska ramverket (s. 6). Författarna belyser hur sportaktiviteter såsom fotboll där pojkar har större erfarenhet i dominerar idrottsundervisningen, likaså bedömer elever att idrotten de utövar på fritiden och idrottslektioner är liknande. I resultatet berättar lärarna att pojkar dominerar både tid och rum i idrottshallen. Pojkarna anses vara mer kapabla, uppskatta och påverkar undervisningen mer än flickorna i idrott. Pojkarnas dominans i ämnet sågs som naturligt och i stället för att utmana den normen så hade lärarna utvecklat andra undervisningsstrategier för att lösa problemet. Exempelvis var en strategi att låta

flickorna själva välja ifall de ville spela med killarna eller själva (s. 9). Resultatet visade en tydlig kunskap hos lärarna om könshierarki, men lärarna gjorde lite för att ingripa under sin undervisning. Såvida eleverna inte uttryckte sig om orättvisor mellan könen valde lärarna att inte ingripa om till exempel pojkarna dominerade planen i ett bollspel (s. 10–11). Könseparerade undervisningar användes som ett verktyg för att “skydda” flickorna och pojkarna från sexuella kommentarer, och detta gjorde att läraren förutsätter att heterosexualitet är den självklara sexuella läggningen hos alla sina elever (s. 11). En uppfattning som kom fram från lärarna var att de upplevde sig tvingade att berätta för flickorna att de inte behövde prestera lika bra som killarna. Detta ledde till att killarna upplevde sig pressade att prestera bättre än flickorna och könsnormerna reproducerades (s. 12). Studien visade att undervisningen i idrott baseras på antagande kring kön. Antagandet synliggjordes via att vilja främja fysisk aktivitet och undvika att motarbeta könsnormer i undervisningen i IDH. Vana kring att konstruera flickor och pojkar som två homogena motsatsgrupper blev ett sätt att reproducera idén kring att könen är naturligt olika och attraheras av varandra (s. 14).

Elevers uppfattning om könsnormer i undervisning

Zaravigka och Pantazis (2012, s. 350) studie *Equality of the genders in Physical Education: The Students' Perceptions* beskriver att deras syfte med studien var att undersöka begreppet jämställdhet mellan flickor och pojkar i skolämnet idrott. Detta genom att fråga gymnasieelever om deras uppfattningar om sin egen könstillhörighet. Undersökningen utfördes för att belysa möjligheter och begränsningar för jämställdhet som påverkar gymnasieelevers lika deltagande i ämnet IDH i Grekland (Zaravigka & Pantazis, 2012, s. 352). Metoden som användes var enkätundersökning där 149 frågeformulär (74 pojkar och 75 flickor) sammanställdes från två gymnasieskolor i Aten, Grekland (2012, s. 350). Zaravigka och Pantazis argumentation till sin studie var att familjemiljön är det som formar könsrollerna och att skolmiljö är det som ger eleverna socialt innehåll och stereotyper till könsrollerna, och därmed gör att könsrollerna blir alltmer bestämda (s. 351). Resultatet visade att majoriteten av eleverna hade positiva åsikter till ämnet idrott, samt uttryckte att det fanns en liten uppdelning av könen i undervisningen men detta ansågs inte vara något negativt (s. 353). Normen kring

maskulinitet var att vara en ledare och skydda kvinnor. Detta ansåg majoriteten av båda könen upprätthålls i undervisningen av IDH. I synnerhet ansåg både pojkarna och flickorna att deras idrottslärare hade en jämställd syn på könen, vilket var något som även sågs i undervisningen av idrott (s. 354). Resultatet synliggjorde att eleverna var övertygade om en jämställdhet mellan könen i deltagandet på idrottsundervisningen, men samtidigt kunde eleverna acceptera en könssegregerad undervisning i idrott. Normen om utmaningar kring flickors lika möjlighet till deltagande i idrott har dock inte försvunnit utan fortsätter att existera i dagens samhälle. Resultaten av undersökningen indikerade att båda könen var överens om att pojkarna ville visa upp sina förmågor och styrkor genom idrott och önskade om att vara ledare i lagsporterna (s. 356).

Metcalf skrev 2018 den vetenskapliga artikeln *Adolescent constructions of gendered identities: The role of sport and (physical) education* vars syfte var att utforska flickors och pojkars erfarenheter i ämnet idrott och fritid idrott. Detta för att vidare förstå hur fysisk kultur representerar en miljö för förverkligande och utveckling av könsbestämda normer och beteende inom en aktiv identitet (s. 681). Metcalf använder sig av Bourdieus begrepp habitus som teoretiskt ramverk för sin studie för att dra slutsatser (Metcalf, 2018, s. 682). Metoden som användes var 51 semistrukturerade intervjuer med 37 flickor och 33 pojkar som var i åldrarna 15–16 år och gick på tre olika skolor i nordvästra England (s. 684). Resultatet visade på att majoriteten av ungdomarna uttryckte traditionella uppfattningar kring kön. Dessa uppfattningar förstärker en genusideologi baserat på olikheter som leder till reproduktion i verkligheten. Ungdomarna i studien upprätthåller idén av att vara manlig är likvärdigt med maskulinitet och att vara kvinnlig är likvärdigt med femininitet. Denna reproduktion begränsar människor som utmanar dessa normer (s. 685). Resultatet synliggjorde att idrott likställdes med maskulinitet och med denna syn läggs förväntningarna på pojkarna att vara skickliga och kompetenta inom ämnet idrott. En idrottskropp blir avgörande för att uppfylla ett manligt habitus, medan för ett feminint habitus är attraktivitet avgörande (s. 686). Synen på skicklighet inom idrott skilde sig åt mellan könen, där flickorna såg det som en förmåga medan pojkar i högre grad betraktade den som en del av sin identitet. Könsbunden habitus är både medveten och omedveten hos ungdomarna. Detta genom att ungdomarna är medvetna om

könsnormer samtidigt som de är omedvetna kring könsnormer påverkan på deras beteenden (s. 687). Resultatet indikerade att miljön inom ämnet IDH och elevernas könsnormer bidrar till en påminnelse om individuella misslyckanden kring att vara feminin eller maskulin (s. 690). Oberoende av policys och sociala rörelser som har genomförts under åren för att förbättra kvinnors idrott kvarstår föreställningar om vad som anses "rätt" för flickor. Detta begränsar deras möjligheter att etablera en sportig identitet inom den könsbundna habitusen (s. 691).

I Constantinou et al. studie (2009) *Female Students' Perceptions About Gender-Role Stereotypes and Their Influence on Attitude Toward Physical Education* var syftet att fastställa hur mellanstadieflickor uppfattar sin idrottslärares förväntningar på könsroller och hur dessa uppfattningar påverkar flickornas deltagande i och attityder till idrott. Metoden var djupintervjuer med tjugo flickor i sjunde och åttonde klass på en medelstor skola i en amerikansk förort, samt två observationer av flickorna och deras idrottslärare under idrottsundervisningen (2009, s. 1). Artikelns resultatkapitel är omfattande med flera teman och underteman (s. 7). Vi gör inte anspråk på att presentera dem här i sin helhet, det som vi uppfattar är studiens resultat i stora drag är: Resultaten visade att flickornas uppfattning var att lärarna hade samma förväntningar på alla i klassen oavsett kön. Idrottslärarna ansåg att alla elever skulle delta på alla moment, oavsett om de ansågs "flickiga" eller "pojkgiga". Författarna beskriver att flickorna uppfattade pojkarna som stereotypiskt tävlingsinriktade, men detta såg som något positivt enligt flickorna och bidrog till att ämnet var mer intressant och roligt (s. 8). Pojkarna ansågs som mer aggressiva och skickliga enligt flickorna, vilket gjorde att flickorna ville ha pojkarna i deras lag för att kunna prestera bättre och vinna. Dessutom kunde författarna visa resultat där ämnet idrott ansågs ha en tävlingsinriktad atmosfär enligt flickorna, och denna atmosfär bidrog till motivering och glädje (s. 9). Flickornas negativa känslor kring deltagande uppstod när pojkarna skapade fysiskt eller psykiskt osäkra miljöer genom att inte följa regler, användning av nedvärderande kommentarer samt att reta flickorna (s. 10). Flickorna uppfattade sig själva att vara tävlingsinriktade och atletiska, och tvekade inte på att delta i moment som uppfattas "pojktiga" om det kändes tillräckligt förberedda. Resultaten visade på att vissa flickor uttryckte att det hade känt sig tryggare i exempelvis

fotboll om det funnits ett damlag (s. 11). Medan andra flickor påstod att det hade känt sig tryggare i tuffare sporter såsom hockey och fotboll av säkerhetsskäl eller brist på mening i att skada sig själva eller andra (s. 12). En intressant poäng som författarna belyser är att flickorna i studien ansåg att fotboll är en “flickaktig” sport medan i andra studier uppfattas fotboll som en “pojkkaktig” sport, och detta bekräftar hur könsstereotyper är ett socialt konstruerat beteendemönster och kan skilja sig åt beroende på tid och rum (s. 13).

Fagrell et al. skrev år 2012 den vetenskapliga artikeln *The game within the game: girls' underperforming position in Physical Education*. Författarnas syfte med studien var att belysa hur spel placerar flickor och pojkar i olika subjekspositioner, diskutera konsekvenser för lärandeprocesser samt hur pojkarna och flickorna ser sig själva som subjekt av könsuppdelning (s. 102). Metoden och teorin som användes för att besvara syftet var empiriska data från ett tidigare forskningsprojekt kring genus och kroppsuppfattningar där en årskurs åtta och tre årskurs nio observerades under totalt 26 lektioner (2012, s. 104–105). Författarna använde sig av genusteori med konstruktiva influenser som ramverk. Till denna studie valdes data ut från en skola i en socioekonomiskt utsatt förort i Sverige. Datamaterialet bestod av två observerade lektioner samt utdrag från intervjuer med läraren, två flickor och två pojkar (s. 105). Resultatet från intervju med en lärare visade att hen har en traditionell syn på kön. Fortsättningsvis så ifrågasatte läraren samundervisning som undervisningsform eftersom pojkarna dominerade lektionerna i idrott (s. 106). På en lektion i innebandy framhävs en könshierarki genom att flickorna intar de defensiva positionerna och pojkar intar dominant positionerna. Pojkarna var medvetna om att de dominerade spelet och var mest aktiva under lekarna. Pojkarnas uppfattning var att flickorna tenderar att vara mindre aktiva under spelet och ansågs mindre kapabla i spelet då de missade passningar och vågade inte spela (s. 107). Resultatet som framkom från basketlektionen var att det fanns ingen flicka som prövade att påverka spelet och båda könsens förklaring till detta var flickornas beteende (s. 111). En av faktorerna som styrde spelet var att vinna och spela enligt de riktiga spelreglerna, och detta var tydligt kopplat till hierarkiska omständigheterna mellan kvinnliga och manliga bollspelare. I undervisning av bollsporter erbjuds eleverna att inta defensiva eller dominant positioner, och beroende på vilken

position som intas blir inlärningsprocessen olika (s. 112). Författarna belyser att risken med spel blir att den hierarkiska könsordning där pojkar dominerar förstärks då spel präglas av stereotypiskt manliga ideal. Beroende på idrottslärares medvetenhet kring könsnormer kan minskad kunskap bidra till att fastställa könsordningen (s. 113).

Larsson et al. studie *'Jag känner inte för att bli en ... kille': Om heteronormativitet i ämnet idrott och hälsa* från 2007 hade som syfte att belysa flickor och pojkars villkor inom ämnet IDH i grundskolans högre åldrar med fokus på normalitet och sexualitet (s. 114). Det teoretiska ramverket som användes för studien var queerteori och normkritiskt genusperspektiv (s. 117). Urvalet bestod av fyra klasser från fyra olika skolor i Stockholmstrakten, två i förorten och två i innerstaden, med olika socioekonomiska och mångkulturella sammansättningar. Metoden som användes för att besvara syftet var intervjuer med sex slumpmässiga elever från varje klass (hälften flickor och hälften pojkar) vid tre tillfällen (s. 119). Författarna väljer att fokusera på dans och bollsport i denna studie då köns- och sexualitetsnormer blir tydligare i dessa aktiviteter (s. 126). Resultatet synliggjorde uttalande från både flickorna och pojkarna som menade att kompetens inom dans var något flickorna hade och flickorna förväntades att vara rytmiska och koordinativa, medan pojkarna inte ansågs kunna hålla takten eller rytmen. Pojkarna uppskattade dans som hade manliga element som fart och styrka och upplevde skepticism när dansen skulle vara något "vackert" (s. 127). Resultatet av intervjuerna om bollspel blir det omvända i jämförelse med dans, här ska pojkarna vara kompetenta. Utgångspunkten för alla elever som intervjuades var att flickorna inte kunde spela bollsporter, hade inget självförtroende inom bollsporter och inte hade någon lust att spela boll (s. 129). Enligt pojkarna finns det en kvalitativ skillnad mellan dem och flickorna. Pojkarna menade på att flickorna är delaktiga men har inte en "pojkgig" position vilket gör att flickorna inte deltar på riktigt (s. 130). För att flickorna ska kunna delta på riktigt måste de inta en "pojkgig" position vilket innebär att spela aggressivt och att spela för att vinna. Författarna belyser att det är lättare att anpassa flickor efter manligt idrottsliga ideal i exempelvis bollsport än tvärtom i dans, vilket kan vara en förklaring till varför bollspel får mer utrymme i IDH än dans (s. 132).

Didaktiska val och dess påverkan på könsnormer i idrott och hälsa

Forestier och Larsson gjorde 2021 studien *Choreographing gender: masculine domination and heteronormativity in physical education*. Studien undersökte hur könsnormer förhandlas mellan gymnasieelever i dansundervisningen i IDH (s. 133). Som teoretiskt ramverk användes Butlers teori om heteronormativitet och Bourdieus koncept om maskulin dominans för att tolka och analysera resultaten (Forestier & Larsson, 2021, s. 133–134). Forskningsmetoden bestod av en kvalitativ analys i form av videomaterial. Totalt filmades ett trettiotal lektioner, där fokus var på elevernas kroppsspråk och hur de organiserade sig. Urvalet bestod av åtta svenska gymnasieskolor i fyra olika regioner med olika socioekonomiska status (2021, s. 135). Forestier och Larsson fann att dans som är en feminint heteronormativt kodad aktivitet gav flickorna en ledande roll där de ledde och bestämde över pojkarna (s. 137). Det räckte dock inte med att blanda kön för att utmana könsnormerna. Författarna redogör däremot att även då flickorna fick utrymme att dominera så upprätthölls fortfarande de maskulina och feminina givna rollerna. Alltså pojkarna blev egentligen inte undergivna utan dominansen bara bytte skepnad (s. 138). Fortsättningsvis upptäckte författarna att vid pardans så lärde flickorna hur pojkarna skulle vara maskulina och pojkarna tillät det. Samtidigt som flickorna aktivt gav över ansvaret till pojkarna att dominera och lät sig själva att inta en passiv och följande roll i relation till pojkarna. På detta sätt så reproducerar både flickor och pojkar könsnormer och maktbalansen som grundas i heteronormativitet (s. 139). Slutligen så diskuterade författarna att dansen reproducerar heteronormativa könsnormer genom att eleverna intar olika roller i dansen utifrån kön. Samtidigt så visade det sig att dansen utgjorde en arena för feminin dominans, där flickorna fick ta en ledarroll och styra över koreografin vilket utmanade könshierarkin där pojkar är överlägsna, men möjligen bara på ytan då pojkarna blev dominerade enbart för att skydda sin maskulinitet. Vidare drogs slutsatsen att en blandning av kön i undervisningen därför inte löser problemet med skadliga könsnormer, utan behöver andra metoder för att aktivt utmana dem (s. 140).

Öqvist skrev 2009 doktorsavhandlingen *Skolvardagens genusvardagens genusdramaturgi: En studie av hur femininiteter och maskuliniteter görs i år 5 med ett särskilt fokus på benämningar som hora och kärring*. Studiens syfte var att beskriva och

analysera hur maskuliniteter och femininiteter skapas i samspel med varandra i vardagen i skolan med fokus på begrepp (s. 37). Metoden för arbetet var en etnografi under sex veckors tid och empirin bygger på observationer och samtal i elevernas vardagliga miljö (s. 38). Urvalet bestod av tre årskurs fem klasser från tre olika norrländska skolor (s. 39). Som teoretiskt ramverk används Connells teori om kön som en social konstruktion (s. 11).

Avhandlingen studerade könsnormer i många olika miljöer och områden i skolan. I det här resultatet redogör vi endast för de resultaten i avhandlingen med relevans för vår kunskapsöversikt. De handlar om miljön i undervisningen i IDH, något som får stort utrymme, ett helt kapitel, i avhandlingens resultat.

Vid observation av fotboll och basket i IDH så fann de att oavsett om det var blandade lag mellan flickor och pojkar eller uppdelat så betedde de sig olika. Flickorna var mer ordningsamma och tog hand om varandra medan (s. 119) pojkarna intog en motsatt roll som dominant, hård, stark, aggressiv och duktig på i sporten. Detta kontrollerades genom nedsättande begrepp som kärring och hora som används mot kvinnor både mellan pojkar och mellan pojkar och flickor (s. 120). Flickorna fick ofta höra det när de tog något från pojkarna och pojkarna fick höra det när de tappade exempelvis bollen (s. 121). Benämningarna som användes var något som pojkarna tillsammans använde för att hålla ihop de stereotypiska idealen av hur en man bör vara. Om deras eller någon annans maskulinitet var under hot användes just olika nedsättande benämningar om kvinnor (s. 122). På detta sätt reproduceras könsnormer (s. 123). Det händer något med maskuliniteten och feminiteten när det går från grupprestation till individuell prestation. Pojkarna visade här i stället upp stereotyp feminina drag såsom att stötta och ta hand om varandra. Däremot var detta enbart mellan pojkarna (s. 126) medan flickorna visade upp motstridiga beteenden. Flickorna slutade här vara stöttande och omhändertagande och istället fokuserade de på sig själva och sin egen prestation på ett negativt sätt (s. 124). Slutligen hävdar författarna att detta resultat visar att det finns flertal olika femininiteter och maskuliniteter som visas upp beroende på aktivitet. Vidare visade studien även att genusgränser skapas oberoende av om flickor och pojkar idrottar med varandra eller mot varandra. I denna kontext används språk som ett verktyg för att förstärka könshierarkin. Författaren fann även att genusgränser spricker upp vid

individuella prestationer (s. 133–134). Detta tror författaren beror på att när det är “varje man för dem själva” så är inte kollektivets maskulinitet under hot. Samtidigt så använder flickorna vid individuella prestationer en strategi för att visa sig underordnade för att undvika kritik. På dessa sätt så både utmanas men främst upprätthålls könsnormer i undervisningen i IDH (s. 134).

Kettley-Linsell et al. studie *‘Like putting a puzzle piece in the wrong spot’: Transgender and non-binary experiences of physical education* från 2024 undersökte transpersoner och icke-binäras erfarenheter av skolämnet idrott. Författaren förklarar bakgrunden till studien med att ämnet IDH i skolan synliggör hur vi styrs av heteronormativa normer och idéer. Det vill säga att det bara finns två kön som ser ut och förväntas bete sig på ett visst sätt. Detta i sin tur skapar orättvisa där vissa bedöms och värderas olika. Därav blir idrotten i skolan en plats för elever som identifierar sig som queer utsatta och utmanade (2024, s. 453–454). Genom dessa individers berättelser av deras erfarenheter i IDH under deras skolgång så analyserades resultat genom queer teori (s. 454). Som metod så användes en mixed-methods-design. Mer specifikt användes ett kvalitativt tillvägagångssätt med 60 deltagare med både online-enkäter och semistrukturerade intervjuer. Deltagarna var 18–25 år i brittiska gymnasieskolor som både var pojk- och flickskola och samkönad skola (s. 458–459). Studien visade att det fanns en skillnad i deltagarnas erfarenhet av pojk- och flickskola och samkönad skola. I pojk- och flickskola idrottade deltagarna utefter deras kön. Alltså begränsade deras valmöjligheter och applicerades vissa könsstereotypa förväntningar och fick dem att känna sig malplacerade (2024, s. 460). Däremot fann forskarna att deltagare från samkönad skola med blandad grupp i idrottundervisningen upplevde könsnormer som mer flexibla och avslappnade (s. 461). Vidare visade studien att deltagarna kände press att passa in och för de som ej passade in i de rådande könsnormerna kunde det istället medföra negativa konsekvenser. En del av dem ansåg att lärarna inte hjälpte till att skydda, utan även själva tillförde denna sociala press (s. 462). Omklädningsrummet är en särskild miljö där dessa personer känner sig mest stressade och exponerade (s. 464). Däremot uttryckte deltagarna att ha egna omklädningsrum inte heller hade varit en bra lösning, då de i stället känner sig isolerade och ensamma. Slutsatsen från denna studie var

att den bidrog till att lyfta hur heteronormativa normer konstant reproduceras genom könssegrering eller aktiviteter som anses tillhöra ett visst kön. Detta i sin tur medför negativa konsekvenser för eleverna (s. 465).

Gerdin gjorde en studie *A 'culture of everyone doing it' and 'playing games' – discourses of pleasure in boys' physical education Boys will be boys?* från 2016. Den syftade till att undersöka i hur pojkar i ämnet idrott genererar glädje i och genom könsuppträdande (s. 57). Metoden för undersökningen genomfördes via en kvalitativ fallstudie med etnografiska inslag av två idrottsklasser med enbart pojkar. Studien utfördes på en pojkskola i Auckland i Nya Zeeland (s. 58). Det var 60 pojkar mellan åldrarna 14–15 år som deltog. Tillvägagångssättet bestod av intervjuer (individuella), fokusgrupper, videos och observationer (s. 59). Foucaults teori om hur makt och diskurser användes för att förstå pojkars föreställningar om kön och upplevelse av och förhandling om glädje kopplat till idrott. Vidare undersöktes om detta problematiserades av pojkarna som deltog i studien. Resultatet från studien delades upp i tre tematiska fynd. Skolan hade skapat en kultur där normen var att alla ska vara med vilket både pressade eleverna och bidrog till gemenskap. Resultaten pekade också på att många av eleverna upplevde glädje i ämnet då de fick möjlighet till en mer avslappnad, fri och rolig miljö att vara i (s. 60). Studien visade att eleverna upplever aktiviteter som är kopplat till heteronormativa maskulina kroppskulturs normer som något positivt (s. 64). Sista fyndet var att momentet spel i sporterna var väsentligt i idrotten vilket författaren kopplade till momentet att spela stärker maskulinitet (s. 66). Övervägande del av pojkarna upplevde spelet positivt. Vissa uttryckte däremot att det stora fokuset på idrott var negativt. Därav fanns det en norm om att pojkarna skulle ha vissa färdigheter och kunna regler. Författaren ansåg att det fanns en uppfattning i skolan om att alla gillar sport (s. 67). Vissa av pojkarna tyckte dock att idrotten inte var så tävlingsinriktad vilket de ansåg var positivt (s. 68). Avslutningsvis drog de slutsatsen att normer och makt påverkar pojkarnas glädje av idrott vilket i sin tur skapar deras uppfattning om kön och på så sätt går föreställningar och normer hamnar i en "ond" cirkel (s. 70–71).

Diskussion

Diskussionen tar sin utgångspunkt i studiens syfte att undersöka hur könsnormer skapas och upprätthålls i undervisningen i ämnet idrott och hälsa. I diskussionen besvaras även studiens frågeställningar som lyder: Hur skapas och upprätthåller lärare och elever könsnormer i undervisningen i idrott och hälsa? samt Hur skapas och upprätthålls könsnormer genom lärares didaktiska val i undervisning i idrott och hälsa? Diskussionen presenteras i tre avsnitt. I det första avsnittet diskuteras vår metod och urval av vetenskapliga studier ur ett kritiskt perspektiv. Därefter redogörs i det andra avsnittet för hur studierna svarar på våra forskningsfrågor och där respektive fråga utgör rubriker. I resultatet framgår olika könsnormer. I första forskningsfrågan lyfter vi fram traditionella könsnormer. Andra forskningsfrågan redogör för heteronormativa normer som utgår från traditionella könsnormer, men även normer kring alternativa maskuliniteter och femininiteter. I det tredje avsnittet diskuteras denna studies konsekvenser för vår kommande yrkesprofession.

Metoddiskussion

Till övervägande del har vi kunnat följa semi-kriterier i vår kunskapsöversikt och majoriteten av studierna är både svenska och mindre än 15 år gamla. Det var dock en utmaning att hitta tillräckligt många svenska forskningsstudier som var mindre än 15 år gamla inom ämnet, då ämnet inte var så omfattande i databaserna som förutspåts. Därför behövde vi överväga om vi ville ha mer internationell forskning som var nyare eller äldre svensk forskning. Vi valde därför att först hitta så många nya svenska studier som möjligt och därefter att ta in både internationell forskning som var nyare eller äldre svensk forskning. Vi är medvetna om begränsningarna i studien vad gäller årtal och val av internationella studier. Vidare var det viktigt i vårt urval att den internationella forskningen skulle utgå från länder med västerländsk kultur. Den internationella forskningen som inkluderades i vår kunskapsöversikt hämtades från länderna Nya Zeeland, Grekland, Storbritannien och USA. Samtidigt är det relevant att lyfta och fundera över i vilken utsträckning Sverige, utöver grundläggande värderingar och kultur, delar likheter med exempelvis Grekland. Trots dessa skillnader visade flera av studiernas resultat

likheter oberoende av geografisk kontext, vilket motiverade bedömningen av att urvalet var hållbart. Med stor sannolikhet bedömer vi därav att resultatet inte hade markant skiljt sig åt om studierna endast var gjorda i en svensk kontext. Men vi är ändå medvetna om att den subjektivitet som det medför i tillvägagångssättet och hur det marginellt kan ha påverkat resultatet. Bryman (2016, s. 103) belyser kritik om att det är svårt att undkomma subjektiva val inom systematisk informationssökning, vilket påverkar resultatet. Vi har däremot försökt vara så transparenta som vi kunnat och med stöd i stegen för systematisk informationssökning redogjort. Studierna i denna kunskapsöversikt bygger på kvalitativ metod med närliggande teoretiska utgångspunkter vilket påverkar resultatet. Det betyder att studiernas egna resultat har tolkats genom en viss lins vilket begränsar möjligheten för andra tolkningar. Samtidigt så medför närliggande teoretiska utgångspunkter ett sammanhängande resultat vilket är positivt och väsentligt för kunskapsöversikten. En studie som är värd att uppmärksamma är Gerdins studie (2016). Hans studie är gjord i Nya Zeeland på en religiös pojkskola. Denna kan vid första anblick verka icke-relevant för vår studie. Pojkskolor finns inte i Sverige och därav normbrytande i svensk kultur. Däremot ansåg vi att pojkskolor var intressanta att använda för att undersöka hur könsnormer påverkar elever när det endast är pojkar. Det hade varit intressant att hitta en studie som undersökte en flickskola vilket denna studie inte gjorde.

Hur skapar och upprätthåller lärare och elever könsnormer i undervisningen i idrott och hälsa?

Könsnormer blir särskilt framträdande i ämnet idrott och hälsa eftersom undervisningen ska utgå ifrån att belysa normer i olika rörelsekulturer (Skolverket, 2022, s. 51). I samtliga studier så synliggjordes könsnormer i ämnet IDH. I Alsarve et al. (2017) framfördes hur pojkar visade en tävlingsinriktad och hård jargong där de testade gränser medan flickorna visade en mjukare och positivare jargong där de följde reglerna (s. 212). Liknande resultat fann Öqvist (2009). Vid lagsporter hävdade pojkarna sig som dominanta, hårda, starka, aggressiva och skickliga (s. 120), kontra flickorna som var mer pliktrogna och stöttande (s. 119). Vidare kan det kopplas till traditionella könsnormer inom IDH som Larsson (2018) redogör som exempelvis att manligt kodade aktiviteter bygger på aggressivitet och fysik (s. 8) medan feminint kodade aktiviteter bygger på

estetiska och sociala interaktioner (s.13). Däremot visade individuella idrotter ett motstridigt beteende då pojkarna plötsligt blev mer stöttande gentemot andra och flickorna slutade vara det och istället bara klanka ner på sig själva (Öqvist, 2009, s. 124).

För att diskutera hur könsnormer upprätthålls vill vi lyfta fram Larsson et al. (2007) som beskriver hur å ena sidan eleverna förväntade sig att pojkar skulle vara kompetenta inom bollsport, och hur det fanns en kvalitativ skillnad mellan könen enligt pojkarna i bollsport (s. 129). Å andra sidan förväntades flickorna att vara kompetenta och skickliga under lektioner i dans, medan pojkarna inte ansågs ha någon koordinationsförmåga och därmed ingen kompetens i dans (s. 127). Metcalfe (2018) visade en generell syn bland samtliga elever att ämnet idrott ses som maskulint kodat, vilket i sin tur lade förväntningar på pojkarna att de skulle vara skickliga och kompetenta i ämnet oavsett aktivitet (s. 686). I Constantinou et al. (2009) uppfattade flickorna pojkarnas stereotypiska beteende som något relativt positivt (s. 8–9). Författarna belyser att flickorna upplevde att idrottsläraren hade samma förväntningar på alla elever oavsett kön och aktivitet (s. 8). Under samma förhållande beskriver eleverna i Zaravigka och Pantazis (2012) studie att deras idrottslärare har en jämställd syn på könen. Eleverna gav uttryck för att maskulina normer fortfarande reproducerades i idrottsundervisningen (s. 354). IDH kan ses som en maskulin arena där könsnormerna blir tydliga. Ovanstående studier visar hur främst elevers uppfattningar bekräftar dessa könsnormer dels angående olika könskodade aktiviteter och dels genom att idrotten generellt uppfattas som maskulin och dominerad av pojkar. Samtidigt så anser både pojkar och flickor ändå att idrottsläraren har ett jämställt synsätt. Studier tyder alltså på det som Olofsson hävdar, att idrott och det idrottsliga idealet styrs och kontrolleras av män (1989, s. 182) vilket elever möjligen accepterar och inte ifrågasätter.

Avståndet mellan lärares jämställda synsätt och undervisning i IDH som upprätthåller könsnormer kan bero på att lärarna inte har didaktiska verktyg. Detta bekräftas i en rapport av Skolverket (2010, s. 23) där det beskrivs att lärare saknar tillräckligt med didaktiska hjälpmedel för att arbeta med problematiken kring könsnormer i IDH. Exempelvis uttrycker idrottslärare i Alsarve et al. (2017) att de tycker att det är svårt att aktivt motverka könsstereotyper (s. 210). Larsson (2009) visade att vissa

idrottslärare har ett icke-normkritiskt synsätt på könsnormer. Författaren förklarar att exempelvis en lärare i studien accepterar pojkarnas dominans och anser att detta är något naturligt som inte behövs utmanas (s. 9).

Hur skapas och upprätthålls könsnormer genom didaktiska val i undervisning i idrott och hälsa?

Idrott och hälsa tenderar fortfarande att skapa och upprätthålla könsnormer, och Skolinspektionen (2018, s. 48) hävdar att både innehållet i undervisningen och de allmändidaktiska kvaliteterna behöver utvärderas. I Larsson et al. användes könssegregerad idrottsundervisning som ett verktyg för att skydda eleverna mot sexuella kommentarer. Könssegregation och "skyddandet" upprätthåller på så sätt normer om heteronormativitet (2009, s. 11). Fagrell et al. (2012) lyfter att å ena sidan får pojkars dominans i IDH läraren att fundera på om könssegregering är ett bättre sätt att organisera undervisningen på (s. 106). Å andra sidan är icke-binäras och transpersoners upplevelser av könssegregerad undervisning att detta hindrade dem att vara sig själva och de upplevde att samundervisning gav fler möjligheter (Kettley-Linsell et al., 2024, s. 465). Gerdin (2016) belyser även att könsnormerna fortfarande var påtagliga i idrottsundervisning där deltagandet endast bestod av pojkar (s. 70–71). Utifrån dessa tre studier visas det hur könssegregerad undervisning i IDH kan upprätthålla normer om heteronormativitet. Resultatet från Fagrell et al. (2012) visade även hur exempelvis en lärare kunde se det som ett positivt sätt att komma åt problemet med pojkarnas dominans i IDH (s. 106). Trots detta så visar Gerdin även hur könsnormer ändå kommer till uttryck i exempelvis en idrottsundervisning med enbart pojkar, vilket visar komplexiteten med könsnormer.

Flera av de presenterade studierna beskriver hur IDH har beskrivits som en maskulin arena. Däremot finns det idrotter som i stället anses vara stereotypt feminina. Där kan en tänka sig att feminina aktiviteter kan utmana könsnormer. Vårt resultat visar att det nödvändigtvis inte behöver göra det. Forestier och Larsson (2017) undersökte könsnormer i dans (s. 133) som generellt uppfattas som feminint kodad idrott (s. 137). Dansen visade kvinnlig dominans och manlig passivitet vilket berodde möjligen på att pojkarna skulle skydda sin maskulinitet. Författarna fann att det därav inte räckte med

könsblandad undervisning och stereotypa feminina aktiviteter för att utmana könsnormer (s. 138).

Ett ytterligare sätt att organisera idrottslektioner på är genom individuella idrotter och lagidrotter. Öqvist fann att lagidrotter tenderar att visa upp könsnormer (2009, s. 119–120) medan individuella idrotter visar upp andra femininiteter och maskuliniteter (2009, s. 124 och 126). Att genusgränser spricker upp förklarar författaren beror på fokus på individualitet och inte den kollektiva binära mannen eller kvinnan. Samtidigt så använder flickorna vid individuella idrotter en strategi för att visa sig underordnade för att undvika kritik. På dessa sätt så både utmanas men främst upprätthålls könsnormer i undervisningen i IDH (s. 134). Fortsättningsvis belyser Fagrell et al. (2012) även att spel såsom bollsporter i IDH kan upprätthålla könshierarkin (s. 113), där könen intar olika positioner såsom dominanta och passiva, vilket påverkar inlärningsprocessen (Fagrell et al., 2012, s. 112). Gerdin beskriver i sin studie av en pojkskola att spelmomenten i bollsporter var centralt i undervisningen, vilket författaren hävdar stärker maskulinitet (2016, s. 66).

Sammanfattningsvis upprätthålls könsnormer både i lagidrotter och individuella idrotter. Däremot kan en se hur pojkar emellanåt utmanar dessa könsnormer i individuella idrotter, vilket Öqvist (2009, s. 134) förklarar tros beror på att den kollektiva mannen inte då är under hot vilket upplevs skapa en mer tillåtande miljö. Gällande spelmomenten i idrotter i IDH pekar några studier på hur könsnormer även här upprätthålls vilket de menar möjligen beror på att spelaktiviteter är en arena som stärker maskulinitet.

I Alsarve et al. var författarnas slutsats att prestation- och tävlingsbaserade aktiviteter i IDH generellt gynnar pojkar och missgynnar flickor (2017, s. 216). Å andra sidan belyser Constantinou et al. (2009) att flickorna kunde motiveras av en tävlingsinriktad atmosfär (s. 9) och en idrottslärare uppgav att ett tävlingsmoment inom en feminin idrott bidrog till gemenskap mellan flickorna då de ansåg att det fanns en större chans att vinna över pojkarna (s. 10). Vidare fann Alsarve et al. att pojkarna var mer tävlingsinriktade än flickorna (2017, s. 212) å andra sidan visade Gerdin att vissa pojkar tyckte det var positivt att idrotten i skolan inte var så tävlingsinriktad (s. 68). Slutligen indikerar ovanstående studier på hur prestations- och tävlingsbaserade moment kan både upprätthålla och utmana könsnormer. Resultatet visade motstridiga

uppfattningar om hur tävling och prestation påverkar dessa könsnormer och understryker hur lärarens didaktiska val kan vara avgörande för utfallet.

Konsekvenser för yrkesprofessionen

I vår kunskapsöversikt belyses flera aspekter med konsekvenser för en likvärdig undervisning till våra framtida elever i vår yrkesprofession som lärare i idrott och hälsa. Likvärdig undervisning ska vara en förutsättning för alla elever oberoende av könstillhörighet (Skolverket, 2022, s. 6). I Larsson et al. (2009) studie beskriver idrottlärarna att de har tydlig kunskap om könsnormer men valde att inte ingripa eller utmana könsnormerna om inte eleverna själva uttryckte orättvisor (s. 10–11). Detta bekräftas av våra egna erfarenheter från vår VFU, men det förvånade oss att detta beteendemönster var relativt vanligt inom yrket. Möjligen leder detta till att könsnormer får en stor prägel på undervisningen i IDH vilket kan leda till att undervisningen inte blir likvärdig. Vår lärdom från denna kunskapsöversikt är att kunskap kring könsnormer inte är tillräckligt för att utmana dem i undervisningen, istället behövs verktyg och medvetna didaktiska val.

Slutsats

Syftet med denna kunskapsöversikt är att undersöka hur könsnormer skapas och upprätthålls i undervisningen av ämnet IDH genom två frågeställningar. De könsnormer som har framträtt i resultatet är traditionella könsnormer som inkluderar heteronormativa normer och även normer kring alternativa maskuliniteter och femininiteter. Beroende på undervisningens utformning så framträder dessa könsnormer, däremot vilar de på samma könshierarkiska grund.

Vår slutsats är att både elever och lärare på olika sätt skapar och upprätthåller dessa könsnormer i undervisningen i idrott och hälsa genom uppfattningar och beteenden. Dels genom att aktivt följa de könsnormerna, dels passivt genom att inte utmana dem. Läraren har här en avgörande roll och möjlighet till att utmana rådande könsnormer men flera studier visade att lärare upplever att de inte har verktyg eller metoder för att agera i dessa situationer. Detta leder till att lärarna har svårt att uppfylla skolans värdegrund och uppdrag i att medvetet och aktivt främja elevernas lika möjligheter och rättigheter oberoende av könstillhörighet. Det blir därför svårt för dem att ta ansvar för uppdraget att motverka könsnormer som begränsar elevernas val, utveckling och lärande (Skolverket, 2022, s. 6).

Didaktiska val om innehåll, organisering och tillvägagångssätt har en stor påverkan. Idrottsämnet beskrivs generellt som maskulint kodat men flera studier visade att ett uppmärksammande av innehåll i undervisningen som kan uppfattas som mer feminint kodat inte nödvändigtvis räcker till för att utmana könsnormer. Könsegregerad eller samundervisning utmanar nödvändigtvis inte heller dessa könsnormer. Slutligen, angående tillvägagångssätt så pekar vissa studier på att lagidrotter och spelmoment var situationer där stereotypisk maskulinitet främst skapas och upprätthålls. I individuella idrotter framhävs alternativa maskuliniteter och femininiteter, men även här är könshierarkin påtaglig. Några studier har visat att tävling och prestationsmoment både kan upprätthålla och utmana dessa könsnormer beroende på dess utformning.

Sammanfattningsvis visar studierna som presenteras i detta arbete att undervisningen i IDH brister när det gäller att utmana könsnormer. Lärare upplever att de har få verktyg som stödjer deras didaktiska val i situationer av normkritisk karaktär när

det gäller kön. Enligt läroplanen för grundskolan (Skolverket, 2022, s. 6) ska elevers utbildning vara utformad på lika villkor och samma möjligheter oberoende av kön. Ett flertal studier i vår kunskapsöversikt visade på att undervisningen i IDH inte var utformad under dessa premisser.

Avslutningsvis vill vi belysa att vi är medvetna om att studierna presenterade i den här kunskapsöversikten inte är heltäckande. Vårt urval har präglat resultatet och därmed de slutsatser som kan dras.

Vidare forskning

Kunskapsöversikten har undersökt hur könsnormer skapas och upprätthålls i undervisningen i ämnet idrott och hälsa. Det hade varit intressant att vidare undersöka *vilka* verktyg och metoder som utmanar dessa könsnormer i undervisningen i ämnet IDH; dels vilka didaktiska val i form av innehåll, organisering och tillvägagångssätt som kan användas för att utmana könsnormer, dels om hur lärare på ett normkritiskt sätt kan hantera elevers uppfattningar om könsnormer samt olika möjliga dilemman om könsnormer som kan uppstå inom IDH. I vår framtida yrkesprofession som lärare i IDH blir det särskilt viktigt att hantera och våga utmana rådande könsnormer för att skapa en likvärdig undervisning. Därför känns det extra viktigt att fortsatt studera möjliga lösningar om hur lärare kan utmana könsnormer och hantera komplexa situationer i undervisningen. Vår studie bidrar med medvetenhet och kunskap som är väsentlig för blivande lärare i IDH att beakta i sitt arbete, i organisering och utgångspunkter för undervisningen och i det dagliga mötet med elever i skolan.

Referenser

- Alsarve, D., Jakobsson, J., & Helgesson, J. (2017). Idrottsundervisning och maskulinitetens hegemoni: Genus och inflytande i gymnasieskolans ämne ”Idrott och hälsa”. *Scandinavian Sport Studies Forum*, 8, 197–219
- Bryman, A. (2016). *Social research methods*. (Fifth edition). Oxford: Oxford University Press.
- Constantinou, P., Manson, M., & Silverman, S. (2009). Female Students’ Perceptions About Gender-Role Stereotypes and Their Influence on Attitude Toward Physical Education. *Physical Educator*, 66(2), 85–96.
1177. (17 januari 2023). *Könsidentitet och könsuttryck*. <https://www.1177.se/Skane/liv--halsa/konsidentitet-och-sexuell-laggning/konsidentitet-och-konsuttryck/>
- European institute for Gender Equality. (2016). *Könsnormer*. https://eige.europa.eu/publications-resources/thesaurus/terms/1288?language_content_entity=sv
- Fagrell, B., Larsson, H., & Redelius, K. (2012). The Game within the Game: Girls’ Underperforming Position in Physical Education. *Gender and Education*, 24(1), 101–118. <https://doi-org.proxy.mau.se/10.1080/09540253.2011.582032>
- Forestier, A., & Larsson, H. (2021). Choreographing gender: masculine domination and heteronormativity in physical education. *Sport, Education and Society*, 28(2), 132–143. <https://doi.org/10.1080/13573322.2021.1997980>
- Gerdin, G. (2016). A ‘culture of everyone doing it’ and ‘playing games’ – discourses of pleasure in boys’ physical education. *Asia-Pacific Journal of Health, Sport and Physical Education*, 7(1), 55–75. <https://doi.org/10.1080/18377122.2016.1145428>

Howson, A. (2021). *Bourdieu's habitus*. <https://www.ebsco.com/research-starters/sociology/bourdieu-habitus>

Hägerland, H. (15 oktober 2018). *Genus och genusperspektiv*. SO-rummet. <https://www.so-rummet.se/kategorier/genus-och-genusperspektiv#>

Kettley-Linsell, H., Sandford, R., & Coates, J. (2024). 'Like putting a puzzle piece in the wrong spot': Transgender and non-binary experiences of physical education. *Gender and Education*, 36(5), 453–469. <https://doi.org/10.1080/09540253.2024.2358194>

Larsson, H. (31 maj 2018). *Idrottens könsmonster*. <https://centrumforidrottsforskning.se/sites/default/files/2021-06/Idrottens-konsmonster.pdf>

Larsson, H., Fagrell, B., & Redelius, K. (2009). Queering physical education. Between benevolence towards girls and a tribute to masculinity. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 14(1), 1–17. <https://doi.org/10.1080/17408980701345832>

Larsson, H., Redelius, K., & Fagrell, B. (2007). 'Jag känner inte för att bli en ... kille' : Om heteronormativitet i ämnet idrott och hälsa. *Utbildning & Demokrati*, (2), 113–138. <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:su:diva-18876>

Malmö Universitet. (1 september 2025). <https://student.mau.se/mina-studier/rattigheter-och-skyldigheter/dina-studier-och-ai/#accordion-305883>

Metcalf, S. (2018). Adolescent constructions of gendered identities: the role of sport and (physical) education. *Sport, Education and Society*, 23(7), 681–693. <https://doi-org.proxy.mau.se/10.1080/13573322.2018.1493574>

Olofsson, E. (1989). *Har kvinnorna en sportslig chans? Den svenska idrottsrörelsen och kvinnorna under 1900-talet*. (Doktorsavhandling, Umeå universitet).

RFSL. (18 februari 2025). *Begreppsordlista*. <https://www.rfsl.se/hbtqi-fakta/begreppsordlista/>

Skolinspektionen (2018). *Kvalitetsgranskning av ämnet idrott och hälsa i årskurs 7–9*. <https://www.skolinspektionen.se/globalassets/02-beslut-rapporter-stat/granskningsrapporter/tkg/2018/idrott-och-halsa/kvalitetsgranskning-av-amnet-idrott-och-halsa-i-arskurs-79.pdf>

Skolverket. (2010). *På pojkarnas planhalva? Ämnet idrott och hälsa ur ett jämställdhets- och likvärdighetsperspektiv* (335). <https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a658f89/1553963482154/pdf2479.pdf>

Skolverket. (2022) *Läroplan för grundskola, förskoleklassen och fritidshemmet 2022* <https://www.skolverket.se/publikationsserier/styrdokument/2022/laroplan-for-grundskolan-forskoleklassen-och-fritidshemmet---lgr22>

UMO. (5 oktober 2023). *Könsnormer – ditt kön bestämmer inte hur du ska vara*. <https://www.umo.se/jag/kon-och-konsidentitet/ditt-kon-bestammer-inte-vem-du-ar/>

Zaravigka, K., & Pantazis, V. (2012). Equality of the genders in Physical Education: The Students' Perceptions. *Journal of Physical Education & Sport*, 12(3), 350–357. <https://doi-org.proxy.mau.se/10.7752/jpes.2012.03052>

Öqvist, A. (2009). *Skolvardagens genusdramaturgi: en studie av hur femininiteter och maskuliniteter görs i år 5 med ett särskilt fokus på benämningar som hora och kärring*. [Doktorsavhandling. Luleå tekniska universitet]. <http://tu.diva-portal.org/smash/get/diva2:990449/FULLTEXT01.pdf>

Bilaga

Sökprocess

Datum när publikationen söks	Databas /var studien hittades	Sökord och sökningsträng	Begränsningar (år, peer-review ...)	Antal träffar och plats i träfflistan	Valda publikationer (utifrån relevans för frågeställning) Full referens (Namn, år, titel, tidskrift)	Publikationsform Vetenskaplig artikel / doktoravhandling / licentiatuppsats / vetenskapligt bokkapitel etc.	DOI-länk till publikation (om det finns)
14/11	SwePub	physical education AN Dgender	Peer-review Tidskriftsartikel	Antal träffar: 17 Plats: 1	Forestier, A., & Larsson, H. (2023). <i>Choreographing gender: masculine domination and heteronormativity in physical education. Sport, Education and</i>	Vetenskaplig artikel	https://doi.org/10.1080/13573322.2021.1997980

		AN D nor ms			<i>Society</i> , 28(2), 132– 143. https://doi.org/10.1080/13573322.2021.1997980		
14/1 1	Swe pub	phys ical educ atio n AN D gen der AN D nor ms	Peer- review Tidskri ftsartik el	Ant al träf far: 17 Plat s: 3	Alsarve, D., Jakobsson, J., & Helgesson, J. (2017). Idrottsundervisning och maskulinitetens hegemoni: Genus och inflytande i gymnasieskolans ämne ”Idrott och hälsa”. <i>Scandinavian Sport Studies Forum</i> , 8, 197–219	Vetens kaplig artikel	
14/1 1	Swe pub	Phy sical educ atio n AN D gen	Peer- review Tidskri ftsartik el	Ant al träf far: 3 Plat s: 1	Gerdin, Göran. - A ‘Culture of Everyone Doing It’ and ‘Playing Games’ : Discourses of Pleasure in Boys’ Physical Education. - 2016. - Asia- Pacific Journal of	Vetens kaplig artikel	https://doi.org/10.1080/18377122.2016.145428 DOI

		der AN D influ ence AN D seco ndar y scho ol			Health, Sport and Physical Education. - : Informa UK Limited. - 1837- 7122 .- 1837-7130. ; 7:1, s. 55-75		
14/1 1	ERI C	Tran sge nder and non- bina ry AN D expe rien ces AN D phys ical educ atio	Peer- review	Ant al träf far: 2 Plat s: 1	Hannah Kettley- Linsell, Rachel Sandford, & Janine Coates. (2024). “Like Putting a Puzzle Piece in the Wrong Spot”: Transgender and Non-Binary Experiences of Physical Education. <i>Gender and Education</i> , 36(5), 453–469. https://doi- org.proxy.mau.se/10 .1080/09540253.202 4.2358194	Vetens kaplig artikel	https://doi.org/10.10 80/09540253.20

		n					
14/1 1	ERI C	phys ical educ atio n AN D gen der AN D seco ndar y scho ol AN D parti cipa tion AN D nor ms	Peer- review	Ant al träf far: 3 Plat s: 3	Metcalf, S. (2018). Adolescent Constructions of Gendered Identities: The Role of Sport and (Physical) Education. <i>Sport, Education and Society</i> , 23(7), 681– 693. https://doi- org.proxy.mau.se/10 .1080/13573322.201 8.1493574	Vetens kaplig artikel	https://doi- org.proxy.mau.se/10 .1080/13573322.201 8.1493574

14/1 1	Swe pub	PE AN D Girl s and boy	Peer- review Tidskri ftsartik el	Ant al träf far: 1 Plat s: 1	Larsson, H., Redelius, K., & Fagrell, B. (2007). 'Jag känner inte för att bli en ... kille' : Om heteronormativitet i ämnet idrott och hälsa. <i>Utbildning & Demokrati</i> , (2), 113–138. https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:su:diva-18876	Vetens kaplig artikel	
14/1 1	Swe pub	PE AN D Girl s and boys	Peer- review Tidskri ftsartik el	Ant al träf far: 30 Plat s: 3	Larsson, H., Fagrell, B., & Redelius, K. (2009). Queering physical education. Between benevolence towards girls and a tribute to masculinity. <i>Physical Education and Sport Pedagogy</i> , 14(1), 1– 17. https://doi.org/10.1080/17408980701345	Vetens kaplig artikel	https://doi.org/10.1080/17408980701345 832

					832		
14/1 1	SportDiscus	physical education AND gender-role AND perceptions	Peer-review	Antal träffar: 13 Platser: 2	Constantinou, P., Manson, M., & Silverman, S. (2009). Female Students' Perceptions About Gender-Role Stereotypes and Their Influence on Attitude Toward Physical Education. <i>Physical Educator</i> , 66(2), 85–96.	Vetenskaplig artikel	
14/1 1	SportDiscus	Equality AND physical education AND	Peer-review	Antal träffar: 59 Platser: 21	Zaravigka, K., & Pantazis, V. (2012). Equality of the genders in Physical Education: The Students' Perceptions. <i>Journal of Physical Education & Sport</i> , 12(3), 350–357. https://doi-	Vetenskaplig artikel	https://doi-org.proxy.mau.se/10.7752/jpes.2012.03052

		gen der AN D stud ent			org.proxy.mau.se/10 .7752/jpes.2012.030 52		
14/1 1	ERI C	Sex AN D parti cipa tion AN D phys ical educ atio n	Peer- review Senast e 10 åren Acade mic journal	Ant al träf far: 49 Plat s: 2	Kelsey Sick, Eva Pila, Jenna D. Gilchrist, Mahmood R. Gohari, Karen A. Patte, & Scott Leatherdale. (2025). Prospective Relations between Self-Concept and Adolescent Physical Education Participation: A Sex Stratified Analysis. Journal of Adolescence, 97(4), 1034–1046. https://doi- org.proxy.mau.se/10 .1002/jad.12476	Vetens kaplig artikel	https://doi- org.proxy.mau.se/10 .1002/jad.12476
3/12	ERI C	gen der AN	Peer- review	Ant al träf far:	Fagrell, B., Larsson, H., & Redelius, K. (2012). The Game within the Game:	Vetens kaplig artikel	https://doi- org.proxy.mau.se/10 .1080/09540253.201 1.582032

		D phys ical educ atio n AN D swe dish		22 Plat s: 16	Girls' Underperforming Position in Physical Education. <i>Gender and Education</i> , 24(1), 101–118. https://doi- org.proxy.mau.se/10 .1080/09540253.201 1.582032		
3/12	Swe pub	Skol a gen us	Doktor savhan dning	Ant al träf far 10 Plat s: 10	Öqvist, A- (2009). Skolvardagens genusdramaturgi: en studie av hur femininiteter och maskuliniteter görs i år 5 med ett särskilt fokus på benämningar som hora och kärring. Diss. Luleå: Luleå tekniska universitet, 2009. Luleå. http://tu.diva- portal.org/smash/get /diva2:990449/FUL LTEXT01.pdf	Doktor savhan dning	http://tu.diva- portal.org/smash/get /diva2:990449/FUL LTEXT01.pdf

3/12	Swe pub	Idro tt och gen us	Tidskri ftsartik el Peer- rewied	Ant al träf far: 15 Plat s: 3	Larsson, H., Redelius, K., & Fagrell, B. (2007). 'Jag känner inte för att bli en ... kille' : Om heteronormativitet i ämnet idrott och hälsa. Utbildning & Demokrati, (2), 113–138. https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:su:diva-18876	Vetens kaplig artikel	
------	------------	--------------------------------	--	---	--	-----------------------------	--

Artiklar som valdes bort

Datum när publikationen söks	Databas /var studien hittades	Sökord och söksträng	Begränsningar (år, peer-review ...)	Antal träffar och plats i träfflistan	Valda publikationer (utifrån relevans för frågeställning) Full referens (Namn, år, titel, tidskrift)	Publikationsform Vetenskaplig artikel / doktorsavhandling / licentiatuppsats / vetenskapligt bokkapitel
------------------------------	-------------------------------	----------------------	-------------------------------------	---------------------------------------	---	--

						etc.
14/11	Swe pub	Sex AND influen ce AND pe		Antal träffa r: 5 Plats: 3	Gerdin, Göran. - Boys will be boys? Gendered bodies, spaces and dis/pleasures in Physical Education. - 2014	Doktorsav handling
14/11	ERI C	Gende r Role AND partici pation AND physic al Educat ion	Peer- review Academi c journal	Antal träffa r: 9 Plats: 4	Fabian Correia, & Heather Erwin. (2025). Physical Activity Preference and Participation in Middle School Age Students in Kentucky. Physical Educator, 82(4). https://doi-org.proxy.mau.se/10.18666/TPPE-2025-V82-I4-12535%C2%A0	Vetenskapl ig artikel
14/11	ERI C	physic al educati on AND gender AND Partici pation AND influen	Peer- review Academi c journals	Antal träffa r:89 Plats: 41	April St. Louis, & Manu Sharma. (2024). Understanding Gender Disproportion and Influences on Subject Choice in Physical Health Education: A British Columbia High School Case Study. Sport, Education and Society, 29(9), 1167–1178. https://doi-org.proxy.mau.se/10.1080/13	Vetenskapl ig artikel

		ce			573322.2023.2264909	
--	--	----	--	--	---------------------	--